

آزمون علمی صرف - مرحله اول

توجه: لطفاً با دقت به سؤالات پاسخ دهید. (هر چهار پاسخ غلط، یک نمره منفی دارد)

* ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ﴾

۱. در آیات بالا، از کدام باب، فعلی به کار نرفته است؟

- ا. اِفعال ☐ ب. تفعیل ☐ ج. انفعال ☐ د. تفعّل ☐

۲. در چند باب از ابواب مشهور ثلاثی مزید، صیغه اول فعل ماضی دو حرف زائد دارد؟

- ا. هفت ☐ ب. شش ☐ ج. پنج ☐ د. چهار ☐

۳. کدام لفظ، مُهْمَل (بی معنا) است؟

- ا. اقشعر ☐ ب. اقشعر ☐ ج. اقشعر ☐ د. اقشعر ☐

۴. نوع کدام اسم، درست بیان شده است؟

- ا. شَىء: صحیح ☐ ب. عَلِيٌّ: منقوص ☐ ج. الرِّضَا: ممدود ☐ د. الشَّجِي: شبه صحیح ☐

۵. کدام کلمه مشخص شده، مذكر است؟

- ا. «الدار» در آیه ﴿وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ﴾ ☐ ب. «جهنم» در آیه ﴿يَوْمَ نَقُولُ لِحِمَمٍ هَلْ أَمْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ﴾ ☐
ج. «عذاب» در آیه ﴿ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾ ☐ د. «الجحيم» در آیه ﴿خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ﴾ ☐

۶. کدام فعل، ثلاثی مجرد است؟

- ا. آمَنَ ☐ ب. أَمِنُ ☐ ج. آمَنَ ☐ د. أَمِنَ ☐

۷. مضارع معلوم «سَرَوْ» (بدون تکرار) چند صیغه دارد؟

- ا. سیزده ☐ ب. یازده ☐ ج. ده ☐ د. نه ☐

۸. در کدام فعل، تنها یکی از دو احتمال غائب یا مخاطب بودن متصور است؟ («أ» و «ب» مجرد، و بقیه مزید هستند)

- ا. شُدُوا ☐ ب. سِيرُوا ☐ ج. تَزَوَّدُوا ☐ د. نادُوا ☐

* هَجَدَ (خوابید) : تَهَجَّدَ (خواب را ترک کرد، شب زنده داری کرد).

۹. فعل «تَهَجَّدَ» در جمله بالا در چه معنایی به کار رفته است؟

- ا. سلب ☐ ب. تدریج ☐ ج. تجنب ☐ د. معنای ثلاثی مجرد ☐

۱۰. حکم ادغام در کلمات «أَمَدَدْنَا»، «أَمَدَدْنَا» و «أَمَدَدْنَا» به ترتیب چیست؟

- ا. ممتنع، واجب، ممتنع ☐ ب. واجب، واجب، جایز ☐ ج. ممتنع، واجب، جایز ☐ د. واجب، جایز، واجب ☐

۱۱. «لَمْ يَذْهَبْ بِكُمْ» یعنی

- ا. شما برده نمی‌شوید ☐ ب. او شما را نمی‌برد ☐ ج. شما آنها را نبردید ☐ د. شما برده نشدید ☐

۱۲. کدام گزینه غلط است؟

- ا. يَحْزَنُ ☐ ب. يَحْزِنُ ☐ ج. يَحْزُنْ ☐ د. يَحْزُنْ ☐

* ﴿يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرُ﴾

۱۳. درباره باب و حروف اصلی فعل «أَوَّيَّ»، چه احتمال یا احتمالاتی می‌توان داد؟

- ا. إفعال از «و و ب» ☐ ب. تفعیل از «أ و ب» ☐ ج. إفعال از «و و ب» یا تفعیل از «أ و ب» ☐ د. تفعیل یا إفعال از «أ و ب» ☐

۱۴. کدام جمله، در معنای مشارکت، غلط است؟

- ا. زید و بکر یقاتلان ☐ ب. یقاتل الرجال ☐ ج. یقتل القوم ☐ د. زید یقاتل بکراً ☐

۱۵. کدام کلمه، می‌تواند به صورت مذکر به کار رود؟

- ا. لسان ☐ ب. أرض ☐ ج. أذن ☐ د. عصا ☐

۱۶. کدام فعل، به درستی به کار رفته است؟

- ا. جاؤوا الرجال ☐ ب. أتنن تذهبون ☐ ج. هن تجلسن ☐ د. كتبت النساء ☐

۱۷. باب افتعال، برای مطاوعه به کار نمی‌رود.

- أ. باب إفعال ☐ ب. باب مفاعله ☐ ج. باب تفعیل ☐ د. ثلاثی مجرد ☐

۱۸. کدام فعل، قابل صدق و کذب است؟

- أ. هَلْ يَعْبُدُونَ؟ ☐ ب. لَا يَعْبُدُوا ☐ ج. لَمْ يَعْبُدُوا ☐ د. لَيَعْبُدُوا ☐

۱۹. چهارمین حرف اصلی در کلمه خماسی، نامیده می‌شود.

- أ. لام الفعل سوم ☐ ب. لام الفعل دوم ☐ ج. لام الفعل اول ☐ د. عين الفعل ☐

۲۰. در چند فعل از چهار فعل «أَجَازَ»، «اجْتَزَى»، «اجْتَزَى» و «تَجَزَّى»، مضارع معلوم و مجهول، اعلال یکسانی دارند؟

- أ. سه ☐ ب. دو ☐ ج. یک ☐ د. هیچ ☐

۲۱. وزن کدام کلمه درست است؟

- أ. يَجْلُوذُ: يَفْعَلُلُ ☐ ب. يَعْشَوْشِبُ: يَفْعَوِلُلُ ☐ ج. يَتَشَيِّطُنُ: يَتَفَعِيلُ ☐ د. يَتَقَلَّسُ: يَتَفَعَّلُلُ ☐

۲۲. زمان کدام فعل، با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- أ. لَيَعْرِفُ ☐ ب. اعْرِفُ ☐ ج. كُنْ يَعْرِفُ ☐ د. لَيَعْرِفُ ☐

۲۳. صیغه هفتم امر معلوم از «أَكَلْ» بر چه وزنی است؟

- أ. أَفْعُلُ ☐ ب. فُلُ ☐ ج. عَلُ ☐ د. أَعْلُ ☐

۲۴. در کدام کلمه، ادغام صورت می‌گیرد؟

- أ. تَحَابَّبَا ☐ ب. تُعَوِّنَا ☐ ج. سَكَّتَا ☐ د. تَحَابَّبَيْنِ ☐

۲۵. باب کدام فعل مزید، با سایر افعال متفاوت است؟ (در همه گزینه‌ها، حروف زائد فقط از حروف «سألتونیها» است)

- أ. اِنْتَهَتْ ☐ ب. اِنَجَلَتْ ☐ ج. اِنْبَعَتْ ☐ د. اِنْفَضَّتْ ☐

۲۶. در چند باب از ابواب مشهور ثلاثی مزید، حرکت حرف مضارعه در مضارع معلوم و مجهول یکسان است؟

- ا. شش ☐ ب. پنج ☐ ج. چهار ☐ د. سه ☐

۲۷. تخفیف صورت گرفته در کدام کلمه، از جهت وجوب و جواز با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ا. خَذَى ☐ ب. رَى ☐ ج. اِجَلَى ☐ د. سَلَى ☐

۲۸. «واو» در کدام کلمه اعلال می‌شود؟

- ا. غَوَى ☐ ب. تَحْوِيل ☐ ج. أَخَوَيْنِ ☐ د. غَوَى ☐

۲۹. در معتلّ اللام از کدام باب، در صیغه نهم امر معلوم مؤکد به نون، واو ضمیر وجود دارد؟

- ا. استفعال ☐ ب. تَفْعَل ☐ ج. اِفْعَال ☐ د. اِفْتَعَال ☐

۳۰. کدام نوع اعلال، در فاء الفعل جاری نمی‌شود؟

- ا. قلب واو به یاء ☐ ب. قلب یاء به واو ☐ ج. حذفی ☐ د. سکونی ☐

۳۱. شماره صیغه کدام فعل مرفوع یا مجزوم، غلط است؟

- ا. لَتَكْتُبَا: هشت یا یازده ☐ ب. تَهْدِينْ (ه د ی): ده یا دوازده ☐ ج. تُقَامَانِ: پنج یا هشت یا یازده ☐ د. لَتُنْصَرَّ: چهار یا هفت ☐

۳۲. ادغام در «عَاهَدْتُمْ»، از نوع ادغام است.

- ا. متماثلین جایز ☐ ب. متقاربین واجب ☐ ج. متقاربین ممتنع ☐ د. متقاربین جایز ☐

۳۳. کدام وزن نمایانگر کلمه‌ای «مستعمل» نیست؟

- ا. أَفْعَلَنْ ☐ ب. أَفْعَلَنْ ☐ ج. أَفْعَلَنْ ☐ د. أَفْعَلَنْ ☐

۳۴. کدام مصدر، با فعل مشخص‌شده، از جهت باب، متناسب است؟

- ا. «تَسَوَّى» آیه «يُودُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرُّسُولَ لَوْ سَوَّى بِهِمُ الْأَرْضَ»: تَسَوَّى ☐ ب. «تَنَزَّلُ» در آیه «تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ»: تنزِيل ☐ ج. «يَسْمَعُونَ» در آیه «لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى»: استماع ☐ د. «اهْتَدُوا» در آیه «وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى»: هِدَاء ☐

۳۵. کدام ماده، فعل ماضی معلومش در دو باب تفعیل و افتعال نمی‌تواند یکسان باشد؟

- ا. «ک ت پ» ☐ ب. «ر د ع» ☐ ج. «و ض ح» ☐ د. «م ث ل» ☐

۳۶. فعل امر معلوم مؤکد به نون خفیفه، چند صیغه دارد؟

- ا. چهارده ☐ ب. ده ☐ ج. هشت ☐ د. شش ☐

۳۷. مصدر اجوف باب افعال بر چه وزنی است؟

- ا. اِفَاعَة ☐ ب. اِفَالَة ☐ ج. اِفْعَلَة ☐ د. اِفْعَال ☐

۳۸. در کدام گزینه، فعل مزید در معنای «صیورت» به کار نرفته است؟

- ا. اَسَدٌ: اِسْتَأْسَدَ الرَّجُلُ (مرد در شجاعت، شیر شد) ☐ ب. اَيِّمٌ (بی‌همسر): تَأَيَّمَتِ الْمَرْأَةُ (زن بی‌همسر شد) ☐
ج. حَجَرٌ: اِسْتَحْجَرَ الطِّينُ (گل، سنگ شد) ☐ د. اَبْنَتُ الْمَسْأَلَةِ (مسأله را توضیح دادم): اِسْتَبَانَتِ الْمَسْأَلَةُ (مسأله واضح شد) ☐

۳۹. کدام اسم، «مؤنث معنوی حقیقی» است؟

- ا. شَمْسٌ ☐ ب. زَيْنَبٌ ☐ ج. نَاقَةٌ ☐ د. زَهْرَاءٌ ☐

۴۰. از بین اوزان «عَلْ»، «عَلْ» و «عِلْ»، فعل امر مهموز ثلاثی مجرد بر چند وزن می‌آید؟

- ا. هیچ ☐ ب. یک ☐ ج. دو ☐ د. سه ☐

۴۱. کدام فعل مزید، در معنای غالبی باب خود به کار رفته است؟

- ا. بَعَدَ (دور شد): بَاعَدَهُ (آن را دور کرد) ☐ ب. عَوَنَ (یاری): تَعَاوَنُوا (یکدیگر را یاری کردند) ☐
ج. اِبْنَ (فرزند): تَبَّنَاهُ (او را به فرزندی گرفت) ☐ د. صَغُرَ (کوچک شد): اِسْتَصَغَرَهُ (آن را کوچک شمرد) ☐

۴۲. در مجموع چهارده صیغه امر معلوم «يَأْتِيْ» زمینه چند تخفیف فراهم است؟

- ا. شش ☐ ب. یک ☐ ج. هفت ☐ د. چهارده ☐

۴۳. در کلمه «شَقَوَ» چه اعلال یا اعلال‌هایی به ترتیب، اجرا می‌شود؟

- ا. قلب به الف ☐ ب. قلب به یاء، قلب به الف ☐ ج. قلب به یاء، سکونی ☐ د. قلب به یاء ☐

۴۴. کدام فعل از جهت باب با دیگر گزینه‌ها فرق دارد؟

- ا. اِسْتَفَّ ☐ ب. اِصْطَادَ ☐ ج. اِسْطَاعَ ☐ د. اِسْتَاكَ ☐

۴۵. کدام گزینه درباره فعل «أَهْوَى» غلط است؟

- ا. می‌تواند محذوف‌اللام باشد یا نباشد ☐ ب. می‌تواند غائب یا مخاطب باشد ☐ ج. می‌تواند مجرد یا مزید باشد ☐ د. می‌تواند رافع ضمیر بارز یا مستتر باشد ☐

۴۶. کدام نوع معتل، «لفیف مفروق» نامیده می‌شود؟

- ا. معتل‌العین و اللام ☐ ب. معتل‌الفاء و العین ☐ ج. معتل‌الفاء و اللام ☐ د. معتل‌الفاء و العین، معتل‌العین و اللام ☐

۴۷. از بین چهار فعل «أَحْيَى»، «أَحْيَا»، «أَحْيَى» و «أَحْيَا»، در چند فعل ادغام ممکن است؟

- ا. هیچ ☐ ب. یک ☐ ج. دو ☐ د. سه ☐

۴۸. کدام فعل از ماده «أ ت ی»، مؤکد به نون تأکید نمی‌شود؟

- ا. اِيتُوا ☐ ب. اِيتِی ☐ ج. اَوْتُوا ☐ د. اَوْتِی ☐

۴۹. صیغه بعدی کدام فعل، درست است؟

- ا. دُمُ، دُمَا (از د و م) ☐ ب. دِن، دِنَا (از د ی ن) ☐ ج. دَدُ، دَدَا (از د و د) ☐ د. دِقُ، دِقَا (از د ق) ☐

۵۰. کدام گزینه، از اوزان اسم رباعی مجرد نیست؟

- ا. فَعْلَل ☐ ب. فَعْلِل ☐ ج. فَعِلَل ☐ د. فُعْلَل ☐